

Agro Mòdol S.A.

Butlletí informatiu

Butlletí 26

Març 2001

Els TRIPS

Són petits insectes molt polífags, que es troben distribuïts sobre gran quantitat de plantes cultivades i espontànies, i que en els últims anys han arribat a provocar pèrdues econòmiques de gran importància, especialment en els cultius hortícoles però també en fruiters, sobre tot en espècies d'alt valor econòmic com són algunes varietats de nectarina, préssec i pruna. Aquests danys s'han vist agreujats al nostre país, especialment des de l'aparició del **Frankliniella occidentalis**, insecte molt polípag, amb una gran capacitat d'adaptació al medi i un cicle de desenvolupament relativament curt. Per la seva importància, centrarem el nostre interès en aquesta espècie, que sense dubte és de les que causa més danys als nostres cultius. Així, efectuarem una petita descripció del insecte, la seva biologia i els mètodes de control.

Descripció de l'insecte:

Els adults són allargats, medeixen 1 – 1,5 mm i són de color variable, des de blanc groguenc a fosc. Són ràpids caminant, saltadors i voladors.

Els ous són opacs i no són visibles a simple vista, perquè es localitzen a l'interior del teixit vegetal.

Les larves no tenen potes, essent les neonates pràcticament blanques, mentre que les de segona edat tenen coloracions més intenses.

Les nimfes són molt poc mòbils i no tenen necessitat d'alimentar-se.

Cicle biològic:

La femella viu entre 12 i 35 dies en terme mig, i acostuma a pondre entre 30 i 50 ous al llarg de la seva vida, que inserta de manera aïllada en el teixit vegetal (flors, fulles, fruits tendres, etc). El període d'incubació dura entre 4 i 10 dies en funció de les temperatures, de la mateixa manera que el desenvolupament larvari, que dura entre 5 i 14. Aquest

desenvolupament larvari té lloc normalment sobre la mateixa flor o òrgan vegetal atacat, mantenint-se en general bastant ocultes i acabat el qual busca un lloc resguardat, preferentment el sòl, per a transformar-se en nimfa, fase en la que roman pràcticament inactiva i que dura entre 3 i 9 dies.

És molt important tenir en compte la gran influència que tenen les condicions climàtiques i la disponibilitat de l'aliment idoni, sobre la capacitat de multiplicació de l'espècie. La **temperatura** és l'element més important, doncs influeix tant en la rapidesa amb la que es completa el cicle, com en la fecunditat de les femelles, que es veu influenciada igualment per la qualitat de l'aliment que prenen (sense dubte l'alimentació polínica és la seva preferida i la que millor s'adapta). Té importància també saber que els hiverns secs són favorables per a la seva supervivència, encara que també poden resistir en els humits.

Danys que provoca:

- **Nutricionals.** Provocats per les picadures i posterior injecció de saliva. La zona afectada agafa primer un aspecte platejat, podent necrosar-se després.
- **De posta.** Al voltant del lloc on es deposita l'ou, pot aparèixer un halo d'un color blanquinós. La importància dels danys variarà segons el nivell de població i del tipus d'òrgan atacat. D'aquesta manera podem veure que sobre els fruits

desenvolupats o madurs els símptomes visibles consistiran en taques platejades o necròtiques, mentre que en òrgans tendres o en creixement es poden produïr deformacions, aparició de petites verrugues, aborts florals, deformació de fruits, etc.

- **Indirectes.** Poden actuar com a vectors de malalties viròtiques, molt important en hortícoles, o que les seves ferides de posta siguin punts d'entrada per altres patògens.

Seguiment de l'insecte:

El seguiment de les poblacions és imprescindible per a poder actuar contra el insecte de manera adequada:

- 1) **Observar les flors detingudament.** En elles es trobaran larves i adults en cas d'estar presents. Al verolat (envero) de les diferents varietats és important observar els fruits i fulles més joves, on també es trobaran larves i adults.
- 2) **La captura per trampa cromàtica** pegalosa, blava o groga, és molt útil, doncs els adults es dirigeixen cap a ella atrets pel color.

Control de la plaga:

- **Control biològic:** Encara que l'eficàcia dels depredadors és molt variable i quasi bé sempre insuficient, destaquen entre els seus enemics naturals alguns Antocòrids (Orius), Tisanòpters (Aelothrips), Mírids, Coccinèlids, Sírfids i fonamentalment Neuròpters representats per la Chrysopa.
- **Mètodes culturals:** Eliminar les males herbes amb l'antelació suficient a la floració del cultiu. Un cop iniciada la floració del cultiu no incidir sobre la vegetació espontània per a permetre que els trips, en cas d'estar presents, acabin el seu cicle.
- **Control químic (Fruïters de pinyol):**
Les sol.lucions **Agro Mèdol**:
1 er. Període de control: En cas de presència, protegir tot el període de floració:
Tractament prefloral: **MONITOR** al 0,08% o **ACEFAL** al 0,1%.
Plena floració – **KLARTAN** al 0.015%
Caiguda de pètals – **MONITOR** al 0.08% o **ACEFAL** al 0.1%

2º Període de control: (En el verolat (envero) de cada varietat): **ORYTIS** al 0.075%

Què hi ha de nou, en **HERBICIDES DE PANÍS?**

Un any enrera féiem, a través d'aquest butlletí, un repàs a les qüestions més importants per aconseguir una bona instal·lació del panís.

Entre elles, destacàvem el tema de les aplicacions d'herbicida, que són fonamentals per a obtenir una bona productivitat del conreu. En resum, comentàvem que en la pràctica, cal fer:

- inicialment, **un tractament de pre-sembra o pre-emergència**, usant herbicides residuals a base d'acetamides o acetanilines, que tenen un bon control d'herbes, especialment de gramínees
- i, a partir de que neixi el panís, vigilar la possible aparició d'herbes tolerants o resistents, sobretot en el cas de que les condicions climatològiques no hagin estat favorables a l'actuació dels esmentats herbicides; en aquesta situació, fer **una nova aplicació de repàs**, que assegurï el manteniment del control de la vegetació espontànea

Aquest sistema continua essent vàlid, avui per avui. Però a partir d'aquesta campanya comptarem amb un nou formulat, amb el qual es podrà solucionar d'entrada alguns dels problemes d'herbes que ens feien estar pendents d'una segona aplicació.

Ens referim a l'herbicida **LAGON**, que conté dues matèries actives, **isoxaflutol** i **aclonifen**, amb el qual podem obtenir, en el tractament de pre-emergència, una bona eficàcia contra algunes herbes difícils de controlar amb els herbicides habituals. És el cas, per exemple de l'**Abutilon (o soja borda)**, que normalment exigeix repassos posteriors.

LAGON, al mateix temps, ofereix un control excel·lent dels **catxurros**, **blets** i **verdolagues**, herbes que també en força ocasions s'escapen als tractaments de pre-emergència.

Amb aquesta nova aportació, doncs, la necessitat de la segona aplicació abans esmentada, quedaria reduïda a les parcel·les amb molt fortes infestacions de gramínees i, particularment, en aquelles on hi hagi invasions de mill-lloca.